

O JEDNOJ ULICI I NJEZINU IMENU

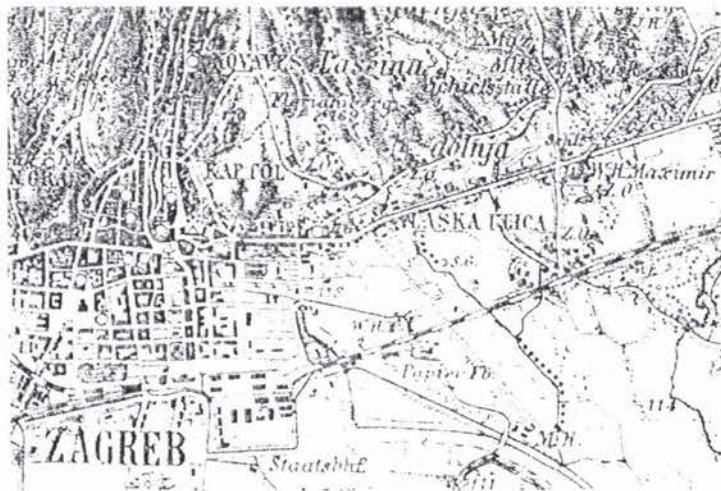
Toponim (topos – mjesto, kraj + onoma – ime, naziv) je naziv kojega geografskog mjesta, tj. mjesno ime, a toponimija je znanost koja se bavi proučavanjem toponima.

U Večernjem listu od 17. IX. 1997. povodom smrti *Majke Tereze* tiskan je članak Borisa Pop-Dorčeva pod naslovom *Albanka, Vlahinja ili Latinka*. U njemu piše: *Dokumenti pokazuju da je Gonča Agneza Bojadžiu rođena 27. kolovoza 1910. godine u Skoplju u Vlaškoj ulici broj 10 koja je bila u najstrožem središtu grada.*

I Zagreb ima ulicu tog imena.

Jedan od izložaka u Tehničkom muzeju u zbirci Zemljomjerstvo – katastar topografska je karta **ZAGREB** 1:75 000, zona 22 kol. XIV. Iscrtna je **1894.** pod vodstvom *J. Mugerauena* dok je radove na terenu vodio natporučnik Sachs. Karta je bila gotova 14. I. **1914.** Za taj list karte koji prikazuje površinu 1069 km² trebalo je samo 20 godina terenskog i kancelarijskog rada! Bio bi zanimljiv podatak koliko je ekipa bilo na terenu npr. samo za taj “zagrebački” list.

Navest ću samo jedan toponim na toj karti, a to je **LAŠKA ULICA**.

Zagreb 1894.

Već nakon 3 godine, tj. 1917. tiskana je sekcija Zagreb 1:200 000. Svi nazivi ispisani su ćirilicom (i danas je u SRJ službeno samo ćirilicom pismo i srpski jezik), a u donjem lijevom uglu piše: Izrađeno i štampano u Topografskom Odelenju i Kartografskoj radionici (nije u radionici!) Vrh. Komande po najnovijim i stranim podacima, a u desnom uglu Privremeno autografsko izdanje.

Na toj karti ćirilicom piše **VLAŠKA ULICA**.

I ta je topografska karta u zbirci Tehničkog muzeja.

Zagreb 1917.

U knjižnici Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta nalazi se i veliki broj karata koje je sastavio i tiskao *GRADJEVNI ODSJEK* kr. hr.-slav.-dalm. zemaljske vlade u mjerilu 1:75 000 i na *KILOMETRIČKOJ KARTI KOTARA ZAGREBAČKOG* iz 1909. godine piše *LAŠKA ULICA*.

Zagreb 1909.

Potražio sam tu riječ u sljedećim knjigama:

U *LEKSIKONU MINERVA* (Minerva, Zagreb, 1936) na stranici 1511 piše: *Vlasi* (riječ od imena keltskog plemena Volcae) 1) romanizirani stari stočari jugoist. Eur., zatim oznaka rumun. i srp. stočara Balkana; dalje stanovnika unutrašnjih (Dinar.) planina uopće, u jadranskom području naziv otočana za stanovnike kopna. 2) /Vlah, /v/laški u starija vremena: Roman/ski/ uopće, Talijan/ski/ specijalno. Na 1512 stranici piše: *Vlaška ulica* u Zagrebu, *bolje Laška ulica* kao *Laščina*, *Laščinčak* naseljena *Lahima*, tj. *Talijanima* koji su gradili katedralu.

U *RJEČNIKU STRANIH RIJEČI* (Klaić B., Nakladni zavod MH, Zagreb, 1981) stranica 1429: ...kod različitih naroda naziv za različite tuđe narode: Germani su imenom *Walhos* najprije zvali *Kelte*, a kasnije i *Romane*; Slaveni različitim derivacijama toga imena (npr. polj. *Wlochy*) prvotno zovu *Talijane* (*Vlaška ulica* u Zagrebu npr. zapravo je *Talijanska ulica*, jer su u njoj nekada bili naseljeni pripadnici tog naroda; isto i *Laščina* zapravo je *Vlašćina*).

U knjizi *ZAGREBAČKE ULICE* (Gregl Z., Ružić I., Švab M., Težak D., Naklada Zadro, Zagreb 1994) stranica 298: *Vlaška ulica*. Jedna od središnjih ulica grada i k tome gradska ulica-simbol nazvana je *Vlaškom* jer su u njoj nekada živjeli pripadnici talijanskog naroda, tada iskrivljeno zvani *Vlahi*, *Vlaki* ili *Laki* (*Lacchi*), a *Vlah* je bio u ono vrijeme naziv za različite tuđe narode.

Tako *ETIMOLOGIJSKI RIJEČNIK HRVATSKOG ILI SRPSKOG JEZIKA* (Skok P., JAZU, Zagreb 1973) na stranici 606 navodi ...*Lah*, ovamo *Vlaška ulica* u Zagrebu = *Vicus Latinorum*, naselje talijanskih obrtnika u 13. stoljeću.

August Šenoa bi za ovaj toponim možda rekao: i jedna kartografska *ptica* snese *jaje* 1917. godine.

Božidar Kanajet